

26.3.2024

Inarin liikenneturvallisuusryhmän kokous 1/2024

Aika	19.3.2024 klo 14-16	
Paikka	Inarin kunnantalo, valtuustosalin / Teams	
Paikalla	<p>Anne-Marie Kalla Pirkko Olli Ilkka Korhonen Tuija Mikkonen Kari Aalto Kyösti Lyöri Leena Korhonen Hannu Alenius Satu Yliluoma Pertti Vikeväkorva Tiisu-Maria Näkkäläjärvi Joni Haapasaari Merja Lämsä Markku Riipi Petri Niska Minna Saarinen Pilvi Lehtonen</p>	<p>Inarin kunta, hallinto, viestintä, pj. Inarin kunta, perusopetus Inarin kunta, sivistyspalvelut Inarin kunta, vapaa-aikatoimi Inarin kunta, tekninen osasto Inarin kunta, tekninen osasto Inarin kunta, hallinto Inarin kunta, kunnanhallitus Ivalon autokoulu Inarin riistanhoitoyhdistys Saamelaisalueen koulutuskeskus Destia Lapin ELY-keskus Lapin ELY-keskus Liikenneturva Liikenneturva Liikenneturvallisuuustoimija, Sitowise Oy</p>
Poissa	<p>Minna Järvelä Anna-Kaisa Korhonen Jarmo Neffling Mervi Tahkola Virpi Valle-Perätalo Katriina Halmeaho Olli Vihervirta Toni Hietanen Jukka Harmanen</p>	<p>Inarin kunta, varhaiskasvatus Inarin kunta, perusopetus (vara) Inarin kunta, sivistyslautakunta Lapland North Destinations Saamelaisalueen koulutuskeskus Lapin hyvinvointialue Poliisi Poliisi Lapin pelastuslaitos</p>
Tiedoksi	<p>Kunnanhallitus Jukka-Pekka Salmela Juha Tapio Sanna Syväkuru Jussi Huotari Hanna Puolimatka</p>	<p>Inarin kunta Poliisi Lapin ELY-keskus Lapin ELY-keskus Lapin ELY-keskus Sitowise Oy</p>
Liitteet	<p>Liikenneturvan esitysaineisto Liikenneturvallisuuustoimijan esitysaineisto</p>	

26.3.2024

1 Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Anne-Marie Kalla avasi kokouksen. Anne-Marie toimi puheenjohtajana ja Pilvi Lehtonen sihteerinä.

2 Edellisen kokouksen muistio

Käytiin läpi edellisessä kokouksessa sovittujen jatkotoimenpiteiden tilanne:

- *Merja Lämsä lähettää kunnalle (Anne-Marie Kallalle) pyynnön, että kunta nimeää puheenjohtajan. Toiveena, että puheenjohtaja tulisi kunnan henkilöstön joukosta.* -> Puheenjohtajaksi valittiin Anne-Marie Kalla
- *Tuija Mikkonen ja Petri Niska vievät eteenpäin nuorisotoimeen liittyviä tapahtumia.* -> Ei toteutunut, mutta huhtikuussa 2024 kaikille Lapin nuorisotyöntekijöille on koulutus.
- *Kunta (Pirkko Olli) on yhteydessä Petri Niskaan, jos opettajainfoa halutaan pitää.* -> Pirkko Olli on ollut yhteydessä Petriin. Pidetään elokuussa 2024.
- *Petri Niska toivoi, että kokoukseen paikalle saataisiin varhaiskasvatuksen edustaja. Liikenneturvalla on paljon aineistoa varhaiskasvatukselle. Tuija Mikkonen lupasi viedä viestiä varhaiskasvatusjohtajalle toiveesta.* -> Tuija on vienyt viestiä eteenpäin, mutta edustajaa ei tässä kokouksessa.
- *Nuorisovaltuustossa vaalit käynnissä. Tuija Mikkonen lupasi viedä Iida Lassilalle viestiä, voisivatko nimetä työryhmään henkilön.* -> Tukiakuinen on tietoinen, seuraavassa nuorisovaltuuston kokouksessa ottavat asian esille. Kunta ilmoittaa nuorisovaltuuston edustajan Pilvi Lehtoselle.
- *Valtuustoinfo on tarkoitus toteuttaa, kunta on Petri Niskaan siitä yhteydessä.* -> Ei vielä toteutettu, mutta aikomuksena järjestää ennen kesää.

Muistioon liittyen keskusteltiin lisäksi:

- Joukkoliikenneasiat Lapin ELY-keskuksessa kuuluvat nykyisin Kirsi Ylipiessalle.
- Kunnan nopeusnäyttötäuluja on rikottu ja uusia tilattu niiden tilalle. Merja Lämsä ehdotti, että jos uusia nopeusnäyttötäuluja hankitaan, kannattaa tilata taulut, jotka tallentavat nopeustietoja. Dataa voidaan silloin käsitellä liikenneturvallisuusryhmän kokouksessa, ja siitä voidaan viestiä kuntalaisille.

26.3.2024

3 Liikenneturvallisuuustyön tilanne

Käytiin läpi toteutunut liikenneturvallisuuustyö (marraskuu 2023 – maaliskuu 2024) ja suunniteltu liikenneturvallisuuustyö vuodelle 2024

- Varhaiskasvatus – edustajaa ei paikalla, sivistysjohtaja kertoi:
 - Inarissa koulua rakennetaan, rakennustyömaa on käynnissä. Talvella alueella on liikkunut raskasta liikennettä. Rakentamisprojekti jatkuu tien toiselle puolelle, jossa koululaiset ovat nyt. Kun koulu valmistuu, tien toiselle puolelle rakennetaan varhaiskasvatuksen ja kielipesien tilat tilapäisen koulun kohdalle. Liikenne säilyy pääpiirteissään samankaltaisena kuin nykyisin: jättörengas + pihan perälle pysäköintialue. Varhaiskasvatuksen tulo samoille alueille lisää saattoliikennettä tiellä. Ajatuksena samankaltainen kiertoliittymä kuin koulun puolella. Haasteena porotalouteen liittyvät isot pakettiautot, jotka eivät mahdu tavanomaiseen parkkiruutuun – ne on otettu suunnittelussa huomioon. Kyseessä umpiperä, mikä helpottaa turvallisen liikenneympäristön rakentamista, kunhan nopeusrajoituksia ja muita liikennesääntöjä noudatetaan.
- Perusopetus ja sivistystoimi, sivistyslautakunta
 - Koulukuljetusten kilpailutus (3 v kausi) käynnissä. Toimintamallia muutetaan: pyritään huomioimaan liikenneturvallisuuutta ja liikkumisen lisäämistä.
 - Huoltajat kuljettavat paljon lapsia kouluun Ivalossa, minkä vuoksi liikenne koulun lähistöllä on suurta. Talvella on yritetty ohjata saattoliikennettä joen toiselle puolelle, josta lapset voisivat ylittää joen jään yli. Kesällä Ivalojoen silta koetaan liikenneturvallisuusriskiksi. Ivalon koulun edustalla olevalle pellolle mietitään saattoliikenteelle tilaa. Yksi haaste koulun alueella on se, että nuoremmat saavat ajokortin -> autoja on enemmän kuin suunnitteluvaiheessa on otettu huomioon. Iltakäytössä on opittu käyttämään henkilökunnan pysäköintialuetta.
 - Osallisuuskeskus on uusi toimipiste. Se on muuttanut kansalaisopiston ym. kanssa vanhalle lukiolle. Ivalolaisen kulttuurin mukaan oven eteen pitää päästä pysäköimään, vaikka pysäköintialueet ovat muualla. Tähän käytökseen pitäisi pystyä puuttumaan.
 - Inarin kunta ja Ivalon koulukeskus lähtivät mukaan Fiksusti kouluun - ohjelmaan. Nyt tehdään huoltajakyselyä, jossa kartoitetaan saattoliikenneasioita. Koulu, vapaa-aikatoimi ja tekninen toimi tekevät yhteistyössä. Käydään mm. läpi kulkureittejä koululle. Lisäksi lukiolaisille tulee opiskelijakyselyt. Käpytellen kouluun on tehty jo aiemmin.
 - Lapin yhteinen hanke 2. asteen oppilaitoksille turvallisen ja kestävästi liikkumisen edistämiseksi on käynnissä. Inarin kunta on hankkeessa mukana.
- Nuorisotoimi
 - Ei varsinaisia toimenpiteitä tehty edellisen kokouksen jälkeen.
 - Jatkossa kannustetaan kävelemään ja pyöräilemään vapaa-ajan kohteisiin.
 - Inarin kunta on ottanut käyttöön työsuhdepyöräedun. Edellisyksynä oli henkilökunnalle kysely kiinnostuksesta, minkä myötä työsuhdepyörät päätettiin ottaa käyttöön. Nyt käynnissä kilpailutus, ja tavoitteena saada pyörät käyttöön ennen kesää.
 - Toukokuussa pyöräilyviikko, siihen liittyen tulee viestinnällistä asiaa.
 - Nuorisotyön päivittäisessä työssä käydään läpi liikenneturvallisuusasioita, mm. kelkkojen pysäköintiin liittyen.

26.3.2024

- Tekninen
 - Kelkkaurat Saariselällä: tieylitykset luvitettu ja parannettu merkintöjä. Tukesin kanssa pyritty saamaan autoja vähemmäksi kelkkareiteiltä -> lisätään kelkkareitin merkit.
 - Nopeusnäyttötäuluja on lisätty, jotta niitä saadaan pienemmillekin kaduille. Taulut todettu paremmiksi kuin hidasteet.
 - Kunnan yhdellä alueella on vaihdettu urakoitsijaa.
- Hallinto
 - Uusi hyvinvointikoordinaattori aloittanut (Leena Korhonen). Työpöydällä mm. hytetu-työ, ehkäisevä päihdetyö, järjestöjen yhdyshenkilön tehtävät, kotoutumisasiat, hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen laatiminen.
 - V. 2023 hyvinvointiraporttia koottu. Hyvinvointisuunnitelmassa listattu myös liikenneturvallisuuteen liittyviä tavoitteita. Jatkossa voitaisiin liikenneturvallisuustyössä käydä läpi hyvinvointisuunnitelman tavoitteita. Petri Niska kertoi, että häneen voi olla yhteydessä näihin liittyen.
- Kunnanhallitus
 - Kunnanhallitus käynyt viime kesänä ELY:n kanssa maastokäynnillä Ivalojoen sillankaiteisiin liittyen. Toiveena sillan muutos. Myös kiertoliittymän suojateihin liittyen käyty keskustelua. Ongelmana se, etteivät kuorma-autojen kuljettajat näe suojatien käyttäjiä. Raskaan liikenteen nopeuksia pitäisi saada alennettua ennen siltaa. Merja Lämsä kertoi, että asioita on käsitelty virallisesti Lapin ELY-keskuksen johdon kanssa ja niistä on tehty viralliset vastaukset.
- Hyvinvointialue – edustajaa ei paikalla
- Riistanhoitoyhdistys
 - Tänä vuonna 2 hirvikolaria tapahtunut Pohjois-Suomen puolella.
 - Kauriskolareita Pikku-Petsamon kohdalla. Ylinopeuksia pitäisi saada suitsittua.
 - Merja Lämsä kertoi, että vuonna 2023 on tapahtunut viisi poliisiin tietoon tullutta hirvieläinonnettomuutta.
 - Merja Lämsä toivoi, että kauriita ei ruokittaisi, jottei niiden määrä kasvaisi Lapissa. Keskusteltiin, että ihmiset pitäisi saada ymmärtämään tämä.
- Autokoulu
 - Toiveena, että poliisi olisi paikalla kokouksissa.
 - Ivalojoen eteläpuolisen kiertoliittymän suojateitä käyttävät myös aikuiset kuntalaiset, eikä suojatie ole autokoulun näkökulmasta aiheuttanut ongelmia.
 - Ylinopeudet ovat kauttaaltaan ongelmana Ivalossa ja Inarissa. Siihen pitäisi saada puututtua.
 - Monessa autossa toinen valoista on sammunut. Toiveena, että poliisi valvoisi ns. yksisilmäisiä autoja sekä valottomia autoja.
 - Merja Lämsä kertoi, että poliisille voi antaa valvontavinkkejä tietyistä kohteista tai autoista, joissa on toistuvasti ongelmia:
<https://poliisi.fi/liikennevalvontapyynto>
 - Poliisilaitos muuttaa ja poliisit alkavat kulkea Leiritieltä: aiheuttaako hälytysajoon lähteminen liikenneturvallisuusriskin, kun muut kulkijat eivät osaa vielä varautua?
- Poliisi – edustajaa ei paikalla
- Pelastuslaitos – edustajaa ei paikalla

26.3.2024

- Lapland North Destinations – edustajaa ei paikalla, mutta terveiset saatiin sähköpostitse:
 - Marraskuu 2023: Lapland Northin jäsenyrityksille (= noin 100 matkailualan toimijaa) viestittiin kansainvälisten matkailijoiden liikenneturvallisuudesta ja jaettiin linkki, jonka kautta yritykset voivat ladata Liikenneturvan tuottamaa kansainvälisille matkailijoille suunnattua Autolla Suomessa -esitettä. Samassa yhteydessä jaettiin myös linkki, jonka kautta pystyy lataamaan Liikenneturvan tuottamaa materiaalia esimerkiksi info-TV:tä varten.
 - Tammikuu 2024: Kansainvälisille matkanjärjestäjille ja matkatoimistoille suunnatussa uutiskirjeessä jaettiin linkit Liikenneturvan tuottamiin materiaaleihin koskien turvallista kävelyä, pyöräilyä ja autoilua Suomessa.
- Saamelaisalueen koulutuskeskus
 - Liikenneturvan videoita on hyödynnetty. Myös liikenneturvallisuustoimijan kautta saatuja materiaaleja on hyödynnetty ja jaettu.
 - Sarviniementien osalta muistutetaan heijastimien ja autojen ajovalojen käytöstä.
 - Oma piha-alue ollut myllerryksessä tänä lukuvuonna. Valmistuu syksyyn 2024 mennessä. Piha-alueen kulkureittejä on päivitetty rakennustyömaan aikana ja muistutettu turvallisesta liikkumisesta.
 - SAKK mukana Kestävän ja turvallisen liikkumisen työkalupakki Lapin 2. asteen oppilaitoksille -hankkeessa.
 - Intressinä saada julkisen liikenteen kulkuyhteyksiä paremmaksi, jotta Ivalosta pääsisi Inariin aamulla ja iltapäivällä takaisin. Tätä edistetään yhteistyössä kunnan kanssa. Ilkka Korhonen kertoi, että asia on työn alla, tehdään yhteistyötä elinkeinotoimen kanssa.

4 Liikennekasvatustyön vinkit

Liikenneturvan puheenvuoro: Petri Niska kertoi Liikenneturvan ajankohtaisia. Esittelyaineisto liitteenä.

- Varhaiskasvatuksen verkko-oppimisympäristöä on käytetty vain vähän Lapissa. Petri kannusti tutustumaan koulutukseen.
- Rautaa rajalle 24.8.2024 lastentapahtuma, Liikenneturva on lupautunut mukaan.
- Koulujen, varhaiskasvatuksen ym. liikenneturvallisuuuden teemaviikko 9.-13.9. on hyvä ajankohta järjestää erilaisia tapahtumia.
- Liikenneturvallisuuksryhmien verkkokurssi on valmis. Petri Niska haastoi liikenneturvallisuuksryhmän jäsenet suorittamaan kurssin. Liikenneturva palkitsee yhteislounaalla työryhmän, jossa ensimmäisenä mahdollisimman moni käy suorittamassa kurssin. Linkki lähetetään työryhmälle maaliskuussa. Inarin liikenneturvallisuuksryhmä otti haasteen vastaan.
- Liikenneturvaa saa pyytää eri tilaisuuksiin. Yhteys Petri Niskaan.

Liikenneturvallisuustoimijan puheenvuoro, esittelyaineisto liitteenä

- Vuosikatsaus 2023 liikenneturvallisuuustyöstä on valmistunut. Kunta lupasi välittää sen kunnanhallitukselle
- Hankekortti/auditointi mahdollista tehdä liikenneturvallisuustoimijan sopimuskauden (2023-2025) aikana. Kokouksessa ei noussut esiin kohdetta. Pikku-Petsamon kohdan ajonopeuksien laskeminen voisi olla mahdollinen ajatus.

26.3.2024

- Materiaalihankinnat vuoden 2024 liikenneturvallisuustoimintaan: tilaus 19.4.2024 mennessä liikenneturvallisuustoimijalle. Lisätietoja liitteenä olevassa esittelyaineistossa.

5 Liikenneympäristön parantaminen

ELY:n puheenvuoro

- Ivalon urakka on kilpailutettu. 1.10.2024 ELY:n urakoitsijana aloittaa Pimara Oy.
- Inarin kunnan alueelle on suunniteltu paljon päällystystöitä vuodelle 2024. Toteuma tarkentuu kustannusten selvityksessä.
- Aloitteita Inarin alueelta on tullut edellisen kokouksen jälkeen 3 kpl, kaikki käsittelyssä:
 - Kaamasen kyläyhdistykseltä saatu aloite:
 - Valtatielle 4 pysäköintipaikoille haetaan roska-astioita.
 - Vt 4 Kaamasen kohdalla nopeusrajoitus kesällä 100 km/h, haetaan nopeusrajoituksen laskemista 80 km/h:iin.
 - Kaamasen kylän kohdalle haetaan nopeusnäyttötäuluja ja nopeusvalvontakameroita. Merja Lämsä kertoi, että nopeusvalvontakameroista päättää Fintraffic Oy, joka käy neuvotteluja poliisihallituksen ja Väyläviraston kanssa.
 - Vt4, tieosa 560, Wilderness Hotel Inarin kohdalla, nopeusrajoituksen laskeminen 80 km/h -> 60 km/h. Keskusteltiin, että alueella on jalankulku- ja pyöräilyväylä tien pohjoispuolella, joten asuinalueelle on tarve ylittää valtatie. Lisäksi pysäkit hotellin kohdalla, joten ylitystarvetta on sekä asukkailla että matkailijoilla. Asutus on lisääntynyt alueella. Kylältä tullessa on näkemäeste samassa kohdassa, jossa nopeutta saa lisätä. Satu Yliluoma kannatti nopeusrajoituksen alentamista. Keskusteltiin myös mahdollisuudesta laskea nopeus 70 km/h:iin.
 - Keskusteltiin talvinopeusrajoituksen muuttamisesta 80 km/h -> 70 km/h:iin valtatielle 4 Ukonjärven kohdalla. Asia on ELY-keskuksessa esillä. Urakoitsija on esittänyt ELY-keskukselle myös levähdyspaikkojen/pysäköintialueiden muotoilun muuttamista. Väli on noussut esiin myös kuolemaan johtaneissa onnettomuuksissa.
 - Syksyn kokouksen asialistalle voitaisiin mahdollisesti ottaa nopeusrajoitusasiat. Vaihtoehtoisesti käsitellään myöhemmin, kun uusi nopeusrajoitusohje valmistuu (todennäköisesti loppuvuodesta 2024).
 - Viitoituksen kielikysymyksistä tullut aloite.
- Toimenpideselvitys käynnissä Pokantiestä: mt 955 välillä Sirkka-Inari.

Urakoitsijan puheenvuoro

- Lumivallien kaadot on käynnissä, rumpuja sulatetaan.
- Kunnan ja maanteiden rajapinnoissa kelkkareittien siirto. Kyösti Lyöri kertoi, että Lemmenjoentiellä kuivalahden kohdalla reitti on siirretty. Hirvassalmen kohdalla maanomistajan ja paliskunnan kanssa on sovittu, siirretään paliskunnan aita kesällä. Lismantienhaaran kohta on neuvotteluvaiheessa. Joni Haapasaari kertoi, että ELY:n kanssa on sovittu varoitusmerkkien asentamisesta valta- ja kantatielle.

26.3.2024

- Pääsiäisenä Sevettijärventiellä haasteena Nitsijärvellä veneenlaskupaikka: Jos se ei ole auki, pysäköidään kantatien varteen, mikä tukkii liikenteen. Kari Aalto kertoi, että urakoitsija on tilattu siihen.

6 Muut asiat

Ei muita asioita.

7 Seuraava kokous

Seuraavan kokouksen vaihtoehtoisiksi kokousajankohdiksi sovittiin keskiviikko 9.10. iltapäivä (ensisijainen vaihtoehto) ja torstai 10.10. aamupäivä. Konsultti lähettää kalenterikutsun, kun ajankohta varmistuu. [Kokousajankohdaksi varmistui keskiviikko 9.10.2024 klo 14.]

Syksyn kokoukseen kutsutaan uusi urakoitsija. Konsultti selvittää uuden edustajan Markku Riipiltä.

8 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 16.07.

Kokouksessa sovitut jatkotoimet

- Opettajainfo elokuussa 2024 (Pirkko Olli ja Petri Niska).
- Kunta ilmoittaa nuorisovaltuuston edustajan Pilvi Lehtoselle.
- Valtuustoinfo ennen kesää: Anne-Marie Kalla ja Petri Niska sopivat ajankohdan.
- Jatkossa voitaisiin liikenneturvallisuustyössä käydä läpi hyvinvointisuunnitelman tavoitteita.
- Konsultti selvittää uuden edustajan Markku Riipiltä.
- Seuraavassa kokouksessa mahdollisesti käsitellään nopeusrajoitusasioita Inarin kunnan alueella (mm. vt4 Ukonjärven kohta). Vaihtoehtoisesti käsitellään myöhemmin, kun uusi nopeusrajoitusohje valmistuu (todennäköisesti loppuvuodesta 2024).

